

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Tribuit Leontio Episcopo Forojulensi auctoritatem convocandi Concilia generalia. Sed tamen multo sale constitutionem illam condivit, ut Gallicanorum Episcoporum consensum eliceret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

loquitur Valentinianus: *Hilarius enim, qui Episcopus Arelatensis vocatur, Ecclesie Romanae urbis inconsulto Pontifice indebitas sibi ordinationes Episcoporum sola temeritate usurpans invasit. Nam alios incompetenter removit, indecenter alios invidit & repugnantibus civibus ordinavit. Qui quidem quoniam non facile ab his qui non elegerant recipiebantur, manum sibi contraherebat armatam, & claustra murorum in hostilem morem vel obsidione cingebat, vel aggressionem referabat, & ad sedem quietis pacem predicaturus per bella ducebat.* Fatale fuit illud aeo Leonis in Vicariis apostolicae sedis, ut publicorum officiorum ministerio uterentur ad asserendam auctoritatem suam. Nam supra vidimus eadem tempestate qua haec Hilario objiciebantur, Anastasium Thessalonicensem sibi exhiberi per publicam potestatem fecisse Atticum veteris Epiri Metropolitanum, eò quòd Thessalonicam fecundum morem non accessisset in initiis suae ordinationis. Quanquam puto Leonem, qui exacerbato adversus Hilarium animo erat, magnificis ista verbis elocutum esse, ut invidiam ei pararet apud Episcopos Gallicanos, rarus ea ratione imminutum iri nimiam istius potentiam, quae Romano nomini insultabat. Durum enim Leoni erat ista tentari ab homine qui auctoritatis suae initia Romanae sedis deberet, quae causarum cognitionem intra Gallias commiserat Episcopo Arelatensis Ecclesiae. unde illi initium magnitudinis & invadendi in auctoritatem exarchicam argumentum in speciem probabile. Nam ista omnia usurpata ab Hilario esse censet illustrissimus Archiepiscopus in consequentiam vicariae potestatis quam Zoimus delegaverat Arelatensibus Episcopis, vi cujus illis auctoritas quaedam cogendarum in Galliis synodorum competere videbatur.

IX. Gallicanarum Ecclesiarum administrationem revocare in ordinem cupiens Summus Pontifex, simul castigaturus Hilarium, decrevit uti suis unusquisque limitibus ac terminis contentus esset, & ne quis privilegium sibi debitum transferre in alium praesumeret. Quod decretum est adversus Metropolitanos, qui non invitati consenserant iura ordinationum per provincias Gallicanas in Episcopum Arelatensem esse translata. Quapropter ne deinceps Metropolitani hunc honorem Hilario haberent, gravem refractarius poenam intentat his verbis: *Quod si quis negligens apostolicas sanctiones, plus gratiae tribuens personali, sui honoris desertor esse voluerit, privilegium suum in alium transferre se posse credens, non is cui cesserit, sed is qui intra provinciam antiquitate episcopali ceteros praevenit, sacerdotes ordinandi sibi vindicet potestatem.* Haec ita prudentissime sanciebat Leo, ut

Tom. II.

metum incuteret ei qui Metropolitanum Arelatensem agere consentiret ordinationes in sua provincia, cum decerneret ut is inhonoratus & inglorius esset inter suos comprovinciales, & se ipso factus videretur inferior, cum videret consecrationum jus sibi debitum ad Episcopum minoris civitatis esse translatum. Nihil enim facilius aut potentius cohibet homines quam metus ignominiae aut dedecoris.

X. Attamen non putavit satis hoc remedio provisum adversus potentiam Hilarii. Nam postquam eum redarguerat quòd in aliena provincia ordinationes celebrare praesumeret, id usurpans quod nullus decessorum ejus ante Patroclum habuit, cum & ipsum quod Patroclus a sede apostolica temporaliter videbatur esse concessum, postmodum sit sententia meliore sublatum, transit ad summam rerum, ad celebrationem nimirum Conciliorum generalium Galliae, quorum congregandorum potestatem adimit Hilario, illum praeterea privans auctoritate metropolitana in provincia Viennensi, tantum illi servato civitatis suae sacerdotio. Haec sunt verba legis: *Suis unaquaque provincia sit contenta Conciliis, nec ultra Hilarius audeat conventus indicere synodales, & sacerdotum Domini iudicia se interfecendo turbare: qui non tantum noverit se ab alieno jure depulsum, sed etiam Viennensis provinciae, quam male usurpaverat, potestate privatum.*

XI. Quia verò videbat fueros magnis Conciliis Gallicanos Episcopos, facile conventuros ad evocationem Hilarii, si nulla alia auctoritas esset intra Gallias quae synodos hujuscemodi congregare posset, partem hanc potestatis Hilarii transfert in Leontium Episcopum Foro-Juliensem, qui vetustate ordinationis reliquis partium illarum Episcopis anteibat. Ista tamen minimè sui securus constituit, metuens ne Episcopi illi nollent excutere imperium Hilarii, ut Leontij iussa spectarent. Itaque ei potestatem faciens congregandi Concilia ex diversis provinciis, primò non hoc illi tribuit ut istiusmodi Concilia congregare possit pro suae voluntatis arbitrio, sed cum Episcopi ita putaverint esse faciendum. Deinde non jubet pro imperio uti Concilia celebrari non possint praeter consensum Leontij, sed Episcopos orat uti hunc ei honorem habere velint. Unde colligi potest indignasse Leonem consensu Episcoporum ut rarus esset honor quem ipse tribuebat Leontio. Et quoniam, inquit, honoranda est semper antiquitas, fratrem & coepiscopum nostrum Leontium probabilem sacerdotem hac, si vobis placet, dignitate volumus decorari, ut praeter ejus consensum alterius pro-

N

vincie non indicatur à vestra sanctitate Concilium, & à vobis omnibus, quemadmodum vetustas ejus & probitas exigit, honoretur, Metropolitanis privilegij sui dignitate servata. Equum est enim; nec ulli de fratribus fieri videtur injuria, si his qui sacerdotij vetustate procedunt, pro asasis suæ merito in suis provinciis à sacerdotibus ceteris deferatur.

CAPVT XXXIII.

Synopsis.

I. Nunc investigandum est utrum Leonis conatus adversus Hilarium illi cesserit feliciter. Episcopi Gallicani putabant Leonem totam hanc camarinam movere ut ordinationes Episcoporum Gallia in se traheret. Quod nostri omnino nolebant.

II. Probabile est tentamenta Leonis non obfuisse dignitati Episcoporum Arelatensium. Nam deinceps Episcopi vicinarum provinciarum Arelatem convenerunt in variis occasionibus. Et Ravennius, Hilarij successor, principem ubique locum tenuit inter Episcopos Gallicanos.

III. Concilium Arelate celebratur in causa insulae Lirinensis, cui ad evocationem Hilarij interfuerunt Episcopi ex diversis provinciis.

IV. Variè scripsit Ravennius ad Episcopos, aliter ad eos scribens qui monachi non fuerant, aliter ad eos qui ex Lirinensi insula assumpti erant. Præcipue verò adesse optavit Rusticum Episcopum Narbonensem.

V. Initur narratio de vita & rebus gestis Rustici, ut etiam captata occasione illustretur memoria magni viri. Monachus fuit in monasterio Lirinensi, tum Presbyter Ecclesie Massiliensis, demum Episcopus Narbonensis. Ad eum sanctus Leo scripsit epistolam decretalem.

VI. Deteguntur initia episcopatus ejus auctoritate inscriptionis Narbonensis, qua explicatur.

VII. Ecclesiam Narbonensem rursus edificavit, eam suis tum piorum virorum sumptibus. Limen novæ illius Ecclesie conlocatum est anno 448.

VIII. Rusticus factus est Episcopus Narbonensis anno 430. die nona Octobris.

IX. Misera scriptoris annalium Massiliensium conjectura, qui ex hac inscriptione collegit Rusticum fuisse Episcopum Massiliensem.

I. **S**UPERIORI capite epistolam à Leone adversus Hilarium scriptam per partes explicuimus; in qua agnoscere potuit eruditus lector paulò commotiorem adversus Hilarium fuisse Leonem, & nihil intentatum reliquisse quo posset illum à summæ dignitatis loco deturbare. Videamus nunc an hic conatus illi cesserit feliciter; si priùs unum adhuc ejusdem epistolæ membrum, quod de industria reservavimus huic capiti, retulerimus, ex quo patebit Gallicanorum Episcoporum animos non adeo abalienatos ab Hilario fuisse quàm Summus Pontifex optabat. Intelligere enim possumus ex hoc loco persuasos fuisse Episcopos Leonem in se trahere voluisse ordinationes Episcopo-

rum per Gallias, & ob hoc ipsum totam eam camarinam movere, ut postquam jura ordinationum Hilario adempta fuissent, ad augendam Romani Pontificis auctoritatem accederent. Quod omnino nolebant Episcopi Gallicani, qui malebant id jus ad Arelatensem Episcopum pertinere, unum videlicet ex coepiscopis suis, quàm ad Romanum. Videns ista Leo, persuasionem illam ex animis Gallicanorum Episcoporum delendam esse putavit. Itaque sic ad eos scripsit: *Non enim nobis ordinationes vestrarum provinciarum defendimus, quod potest forsitan ad depravandos vestre sanctitatis animos Hilarius pro suo more mentiri; sed vobis per nostram sollicitudinem vindicamus ne quid ulterius liceat novitati, nec presumptori locus ultra jam pateat privilegia vestra cassandi. Nostræ enim gratulationi hoc solum crescere proficemur, si & apostolicæ sedis diligentia apud vos illibata servetur, & per sacerdotalis disciplinæ concordiam honori vestro perire quod summum est improbis usurpationibus non sinamus.*

II. Verùm, ut liberè eloquar quod sentio, non puto Leonem ista pervicisse adversus Episcopum Arelatensem, quamvis decreta sua firmari procurasset auctoritate Imperatoris Valentiniani. Manebat adhuc, ut mihi videtur in Gallorum pectoribus inclinatio in Ecclesiam Arelatensem, & merus Romanæ potestatis, tamen Leo religiosissimis verbis eam suspicionem ex animis eorum eximere tentasset. Non invenio sanè quicquam ab Hilario tentatum aut factum post ea tempora. Sed hinc colligo salvam Ecclesie ejus fuisse suam auctoritatem, quod eo mortuo, Episcopi, non solum provincie Viennensis, sed etiam vicinarum, ad ordinationem Ravennij convenerunt, quem haud dubiè spectabant velut Metropolitanum Galliarum. Alioqui enim non convenissent. Deinde video ad evocationem Ravennij convenisse Episcopos diversarum provinciarum; tamen Leo, in superhabita postulatione Gallicanorum Episcoporum, neque Ravennio, viro sibi acceptissimo, confirmare voluerit jura ordinationum per provincias Gallicanas, neque ei committere vices apostolicæ sedis, quas ratione Ecclesie suæ gesserant prædecessores ejus, ut docent iidem Episcopi in epistola ad Leonem. Nam in Concilio Arelatensi habito in causa insulae Lirinensis anno CDLV. interfuerunt sub Ravennio XII. Episcopi diversarum provinciarum. Non loquor de epistola synodica Episcoporum Gallie ad Leonem, cui cum Ravennio subscripserunt XLIII. Episcopi. Nam reponi potest congregatos eos fuisse auctoritate Leonis, qui eam curam Ravennio injunxerat ut epistola ejus ad Flavianum CP.